

Sygnatura akt XIII GC 2169/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...), dnia 26 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Piotr Chańko

Protokolant: Izabela Ćwiklińska

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2016 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w D.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę 984 złotych

zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w D. kwotę 984 zł (dziewięćset osiemdziesiąt cztery złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 21 sierpnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 247 zł (dwieście czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygnatura akt XIII GC 2169/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 października 2015 roku powód, (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w Ł. wniosła o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 984 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 21 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powód wskazał, iż pozwany przyjął co do zasady odpowiedzialność za szkodę powstałą w związku z kolizją z dnia 30 kwietnia 2015 roku, której uległ pojazd poszkodowanej, zaś sprawca kolizji ubezpieczony był w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. Powód udostępnił poszkodowanej pojazd zastępczy i z tego tytułu wystawił fakturę za 10 dni najmu na kwotę 2.214 złotych, przyjmując dobową stawkę za najem pojazdu 180 złotych netto (221,40 złotych brutto). W dniu 21 lipca 2015 roku pozwany wydał decyzję w której uznał za uzasadniony okres najmu pojazdu w wymiarze 10 dni, ale zakwestionował dobową stawkę czynszu, którą obniżył do kwoty 123 złotych brutto. Poszkodowana scedowała na powoda roszczenie o zapłatę odszkodowania za najem pojazdu zastępczego, pozwany zaś został zawiadomiony o cesji wierzytelności. Wartość przedmiotu sporu wyznacza różnica pomiędzy kwotą przyznaną przez ubezpieczyciela w postępowaniu likwidacyjnym (1230 złotych), a kwota na którą opiewała faktura za 10 dni najmu pojazdu zastępczego (2.214 złotych).

/pozew, k. 2-11/

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd uwzględnił żądanie pozwu w całości.

/nakaz, k. 69/

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany zakwestionował żądanie pozwu jedynie co do wysokości. Pozwany wskazał, że naprawa pojazdu zajęła jedynie 18 godzin, czyli 2-3 dni. Nadto, pozwany wskazał, że stawka dobową została zawyżona przez powoda. Pozostałe okoliczności wskazane w pozwie nie były sporne.

/sprzeciw, k. 72-73/

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty strona powodowa wniosła o zobowiązanie pozwanego do złożenia akt szkodowych wobec kwestionowania długości okresu najmu pojazdu zastępczego, który nie był kwestionowany w toku postępowania likwidacyjnego. Długość najmu wynikała z przedłużających się czynności likwidacyjnych pozwanego, który w procesie dążył do przerzucenia konsekwencji własnej opieszałości na powoda.

/odpowiedź na sprzeciw, k. 84-86/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 kwietnia 2015 roku, w Ł. miała miejsce kolizja której uległ pojazd uszkodzonej M. H.. Sprawca kolizji był ubezpieczony w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. Powód zawarł z uszkodzoną umowę najmu od dnia 6 maja 2015 roku na mocy której udostępnił uszkodzonej pojazd zastępczy M. (...) i z tego tytułu wystawił fakturę za 10 dni najmu na kwotę 2.214 złotych, przyjmując dobową stawkę za najem pojazdu 180 złotych netto (221,40 złotych brutto).

/umowa najmu, k. 43-48, oświadczenie uszkodzonej, k. 42/

W dniu 5 czerwca 2015 roku powód wraz z uszkodzoną zawarli umowę cesji wierzytelności. Powód wystawił w dniu 2 lipca 2015 roku fakturę za 10 dni najmu na kwotę 221,40 złotych brutto.

/umowa cesji, k. 50-51, faktura VAT, k. 52/

W dniu 21 lipca 2015 roku pozwany wydał decyzję w której uznał za uzasadniony koszt najmu pojazdu zastępczego za kwotę 1230 złotych.

/decyzja, k. 58, okoliczność bezsporna/

Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budowy pojazdów mechanicznych, zgłoszony na okoliczność uzasadnionego czasu naprawy samochodu B. na podstawie art. 233 § 2 k.p.c.

Zarządzeniem z dnia 15 stycznia 2016 roku przewodniczący zobowiązał na podstawie art. 233 § 2 k.p.c. pełnomocnika strony pozwanej do złożenia akt szkodowych w terminie 7 dni pod rygorem skutków wynikających ze wskazanego przepisu. Po złożeniu akt szkodowych, kolejnym punktem zarządzenia przewodniczący udzielił terminu 7 dni na wskazanie dokumentów z akt szkodowych, które strona powodowa zamierzała powołać, jako dowody w sprawie. Zobowiązanie pełnomocnik pozwanego odebrał w dniu 20 stycznia 2016 roku. Pełnomocnik strony pozwanej nie wykonał zarządzenia do dnia rozprawy w dniu 26 lutego 2016 roku.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w całości.

Zgodnie z treścią art. 509 §1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W niniejszej sprawie legitymacja czynna powoda wynikała z faktu przeniesienia na niego przez uszkodzonego wierzytelności z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której zawarta została umowa ubezpieczenia. Powyższy przepis stanowił podstawę odpowiedzialności strony pozwanej za skutki kolizji w której uczestniczył sporny pojazd. Warunki odpowiedzialności pozwanego określa ustawa z dnia 22 maja 2003r o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli komunikacyjnych

(Dz. U. Nr 124 poz. 1152). Według treści art. 34 ust.1 wskazanej wyżej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Zgodnie z regulacją art. 36 ustawy, odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Za utrwalone w orzecznictwie SN należy uznać stanowisko, że dla ustalenia pojęcia szkody ubezpieczeniowej należy sięgać do odpowiednich regulacji zawartych w kodeksie cywilnym. Sięgając do ogólnych reguł odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności art. 361 k.c., przyjąć wypada, iż odszkodowanie należy się w pełnym zakresie, ale jednocześnie nie może przewyższać poniesionej szkody.

W niniejszej sprawie, co do zasady ciężar dowodu w zakresie spornym – wysokości szkody - spoczywał na powodzie, ale wobec naruszenia art. 233 §2 k.p.c. przez stronę pozwaną, to na pozwanym spoczywały negatywne konsekwencje nieprzedłożenia akt szkodowych. Powód dowiódł wysokości szkody poprzez załączenie faktury, umowy cesji i umowy najmu pojazdu zastępczego. Kwestionując wysokość stawki dobowej pozwany winien zainicjować w tym zakresie postępowanie dowodowe. Pozwany w sprzecznie kwestionował również długość najmu pojazdu, która powinna odpowiadać długości naprawy.

Wobec braku akt szkodowych nie sposób jest stwierdzić, czy rzeczywiście okres najmu nie był kwestionowany w toku postępowania likwidacyjnego, ani tym bardziej ustalić rzeczywisty okres najmu, bowiem to pozwany był zobowiązany przedstawić dokumentację źródłową. Wobec braku złożenia akt postępowania likwidacyjnego na zarządzenie Sądu, wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego był bezprzedmiotowy. Nadto, w sprawie spornym była wysokość stawki dobowej za najem pojazdu, zaś wniosek dowodowy obejmował jedynie kwestię długości najmu, zatem nie przyczyniłby się do rozstrzygnięcia zasadniczej spornej okoliczności w sprawie. Zgodnie z art. 233 §1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Jednakże konsekwencje nieprzedłożenia dowodów, zgodnie z art. 233 §2 k.p.c. sąd oceni na tej samej podstawie. Ponadto, kierując się doświadczeniem życiowym i orzecznictwem, sąd decyduje jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu.

Zobowiązanie nałożone na pozwanego pod rygorem skutków z art. 233 § 2 k.p.c. nie zostało wykonane, pozwany nie przedstawił też żadnych argumentów uzasadniających odmowę przedstawienia żądanej dokumentacji, którą sam sporządził w ramach ustawowej kompetencji do przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Działanie strony pozwanej, naruszające art. 6 §2 k.p.c., nakładający na strony procesu obowiązek przytaczania okoliczności faktycznych bez zbędnej zwłoki oraz zasadę rzetelnego procesu wyrażoną w art. 3 k.p.c. skutkuje ujemnymi konsekwencjami w zakresie postępowania dowodowego.

Strona powodowa składając pozew wskazała, że długość okresu najmu nie była kwestionowana przez pozwanego, który obniżył stawkę dobową do kwoty 123 złotych. Twierdzenie to koresponduje z bezsporną okolicznością, jaką jest wypłata na rzecz powoda kwoty 1.230 złotych odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Pozwany wskazuje nadto w lakonicznym w swej treści sprzeciwie, że stawka najmu mogła wynosić w warunkach rynkowych 100-120 złotych. W konsekwencji, zarzut, który pojawia się na etapie sprzeciwu, odnoszący się do długości najmu nie był zapewne podnoszony podczas likwidowania szkody, skoro kwota bezsporna 120 złotych jest praktycznie tożsama ze stawką 123 złote przy 10 dniach najmu pojazdu. W tej sytuacji należy przyjąć, że strona pozwana z naruszeniem obowiązków z art. 3 k.p.c. zmierzała do zatajenia rzeczywistych przyczyn wydłużenia procesu likwidacji szkody. Zgodnie zaś z przytoczonym przepisem, strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Zachowania, do których „obowiązani są” uczestnicy postępowania w myśl art. 3 k.p.c., stanowią nałożone na nich przez ustawodawcę ciężary procesowe, a podstawowym skutkiem niezastosowania się do

wymienionych w tym przepisie powinności może być wydanie przez organ postępowania orzeczenia niekorzystnego dla danego uczestnika.

Brak wykonania przez stronę pozwaną zobowiązania nałożonego przez Sąd pozbawia stronę powodową inicjatywy dowodowej przejawiającej się w możliwości powołania jako dowodów w sprawie dokumentów zawartych w tych aktach. Akta szkodowe gromadzone w postępowaniu likwidacyjnym nie mogą stanowić dowodu w całości. Stanowią jednakże zbiór dokumentów, z których strony mogą poprzez indywidualizację okoliczności istotnych i spornych dla rozstrzygnięcia wskazać wnioski dowodowe – obejmujące dokumenty zawarte w tych aktach. Brak załączenia akt szkodowych przez dysponenta tych dokumentów – stronę postępowania - pozbawia również podmiot legitymujący się wiedzą specjalną sięgnięcia do materiału źródłowego. W konsekwencji, wniosek dowodowy nie mógł zostać uwzględniony, zaś okoliczność, którą zamierzał wykazać pozwany – nie została w sprawie udowodniona.

Jak trafnie przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 czerwca 2009 r. sygn. akt IV CSK 71/09, Legalis) „przedstawienie przez stronę dowodu w celu wykazania określonych twierdzeń o faktach sprawy, z których wywodzi ona korzystne dla siebie skutki, nie jest jej prawem czy obowiązkiem procesowym, lecz ciężarem procesowym, wynikającym i zagwarantowanym przepisami prawa, przede wszystkim w jej własnym interesie. To interes strony, jakim jest wygranie procesu, nakazuje jej podjąć wszelkie możliwe czynności procesowe w celu udowodnienia przedstawionych twierdzeń o faktach; strony nie można zmusić do ich podjęcia”. Podobne stanowisko zawarł również Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 10 marca 2014 r., III AUA 930/13, Legalis).

Podobnie zaistniałą sytuację procesową ocenia doktryna. Jak podnosi K. Piasecki, „Jeżeli strona swoim postępowaniem uniemożliwi lub poważnie utrudni wykazanie okoliczności stronie przeciwnej, na której spoczywał ciężar dowodu (art. 232 k.p.c.), na tę stronę przechodzi ciężar dowodu, że okoliczności takie nie zachodziły” (zob. K. Piasecki, System dowodów, s. 62).

Pozwany nie wykazał, że stawka najmu stosowana przez powoda była wygórowana w stosunku do stawek obowiązujących na rynku (...). Wydruki ze stron internetowych załączone przez obie strony postępowania obrazują jedynie znaczną rozpiętość stawek na rynku lokalnym i krajowym. Mając powyższe na względzie, Sąd przyjął, iż zarówno stawka wynikająca z twierdzeń powoda, jak i pozwanego jest stawką notowaną na rynku, a zatem brak było podstaw do obniżenia wysokości odszkodowania za najem pojazdu zastępczego.

O ustawowych odsetkach za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 z późn zm.).

Rozstrzygnięcie w przedmiocie zwrotu kosztów procesu zostało oparte na zasadzie odpowiedzialności za jego wynik, ujętej w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. zasądzając kwotę 247 złotych na rzecz powoda. Na koszty te złożyła się kwota 50 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 180 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego i kwota 17 złotych opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

ZARZĄDZENIE

- (...)

14 marca 2016 roku